

Szolgáltatás, amelyet alig vesznek igénybe

A Könyvtártudományi és Módszertani Központ anyaintézményével, az Országos Széchényi Könyvtárral közösen kísérletképpen negyedévenként megjelenő füzetben közzéteszi az újonnan forgalomba kerülő lemezek, illetve kották címleírását. A lemezekről katalóguscédulák is rendelhetők. Az új szolgáltatásról a Könyvtáros is hírt adott az elmúlt évi 7. számában.

Az igények előzetes felmérése során szinte minden könyvtár a szolgáltatás mielőbbi megvalósítását sürgette. Számos jó ötlettel álltak elő: többen hangsúlyozták, hogy nemcsak a magyar, de a külföldi anyagok feldolgozása is szükséges; javasolták olyan központi beszerzési hely kijelölését, ahol (esetleg a Könyvtárellátó mintájára) a katalóguscédulákkal együtt a kották és lemezek is beszerezhetők lennének.

A Könyvtártudományi és Módszertani Központ eddigi tapasztalatai — az elkészült 1—2. szám alapján — azonban nem túlságosan biztatóak. Úgy tűnik, *a könyvtárak nagy része nem tud (még?) élni az adott lehetőségekkel.* Az 1. szám alapján mindössze 18, a 2. szám alapján is csak 20 könyvtár rendelt a katalóguscédulákból. Nem valószínű, hogy azok darabonkénti 50 filléres ára volna az oka az érdektelenségnek, sokkal inkább feltelezhető, hogy azok a könyvtárak, amelyekben már eddig is működött zenei részleg, s kiépítettek valamilyen katalógusrendszert, nem tartják érdemesnek áttérni az Új Hanglemezekben alkalmazott feldolgozási módra. Ahol pedig még csak tervezik zenei részleg felállítását, nem tartják időszerűnek gyűjteményük feltárásának ezúton történő megkezdését.

Véleményünk szerint mind a működő, mind a még csak létrehozandó (de már alakuló) zenei részlegekben hatalmas munkamegtakarítást és a *feldolgozás szakszerűségét eredményezné a központilag leírt és sokszorosított cédulák beszerzése.* Ha ennek alapján (akár szerzői betűrendben vagy szakcsoportok szerint) a könyvtár saját katalógusától függetlenül is összeállítana egy cédulagyűjteményt, amit egyelőre akár csupán tájékoztatásra használna, az adatok megléte már nagymértékben megkönnyítené tájékoztató és feldolgozó munkáját. Nem beszélve arról, hogy ha katalógusába semmiképpen nem tudja beépíteni a központi katalógizálás révén készült cédulákat, akkor is készen kapja (az esetleg nem szakképzett zenei könyvtáros!) az adatok sorrendjét, beszerzési helyeit stb. Az adatok esetleges átcsoportosítása minden könyvtár számá-

ra sokkal kisebb hibaforrás, mint magára a címleírás elkészítésére irányuló erőfeszítés.

Az alakuló zenei részlegekben véleményünk szerint ez a cédulagyűjtemény a majdani katalógus alapjául szolgálhatna, amelyet ezzel a gyűjteménnyel a füzetben használatos feldolgozási rendszerhez igazíthatnának. A gyűjtemény nyilvánosá tétele után a beszerzett művek szerint „átoszthatók” lennének a könyvtári katalógusba a megfelelő katalóguscédulák.

Mivel minden könyvtáros a jövőnek is dolgozik, érdemes lenne még egyszer meggondolni, hogy életben maradjon-e a szolgáltatás. Ez ugyanis elsősorban a könyvtárakon múlik. Nem valószínű, hogy 20—25 könyvtár kiszolgálása érdekében huzamos ideig fenn lehessen tartani egy ilyen, eléggé munkaigényes füzet előállítását, sokszorosítását és szétosztását, hisz 320—350 címre postázzák ingyenesen a kiadványt, s a *kiszolgáltatatlanság* — amit a cédularendelők csekély száma is jelez — annyira nyilvánvaló.

A kibocsátók a cikk bevezetőjében jelzett beszerzési igényeknek is szerettek volna eleget tenni, ezért felvették a kapcsolatot a Rózsavölgyi Zeneműbolt vezetőjével. A bolt esetleg a füzet megjelenése után bizonyos ideig (pl. egy hónapig) tartalékolna lemezeket és kottákat a könyvtárak számára. Amíg azonban nem ismeretes, hogy milyen mennyiségben vásárolják ezeket a könyvtárak, a meg egyezésre sem kerülhet sor.

Azok a könyvtárak tehát, amelyek igényt tartanak a füzetekre, eddig azonban valamilyen okból még nem jutott el hozzájuk, jelezzék kérésüket a KMK irodalompropaganda osztályának.

Az Új Kották füzet — amely a Zene-műkiadó Vállalattal közösen készül — tételeiről csak akkor készülhetne megrendelhető katalóguscédula, ha a könyvtárak ezt jelentékeny számban igényelnék. Ez esetben a Könyvtártudományi és Módszertani Központ az Országos Széchényi Könyvtárral közösen az Új Hanglemezekhez hasonló megrendelési és szétosztási rendszert hozna létre.

A Könyvtártudományi és Módszertani Központ igen nagy erőfeszítéseket tesz azért, hogy a könyvtári szolgáltatások körét bővítse (így például az audiovizuális anyagok feltárásával), ez azonban csak akkor válhat hathatossá, ha a könyvtárak élnek a részükre felkínált lehetőségekkel.

Sarlós Veronika